

नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं, वैशाख १६ गते २०१७ साल

श्री ५ को सरकार

उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिम पाटन औद्योगिक क्षेत्र (सेड वितरण) नियमहरू २०१६ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यी नियमहरूको नाम पाटन औद्योगिक क्षेत्र (सेड वितरण) नियमहरू, २०१६ रहेको छ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन्।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा-

(क) "सेड" वा "टहरा" भन्नाले श्री ५ को सरकारले पाटन औद्योगिक क्षेत्रमा साना उद्योगहरू खोल्न चाहेका व्यक्तिहरूलाई लिज वा हायर पर्वेजमा दिने गरी बनाइएको टहराहरू सम्झनु पर्छ,

(ख) "बोर्ड" भन्नाले औद्योगिक विकास समिति गठन आदेश, २०१७ को दफा २ को उप-दफा (२) अनुसार गठित औद्योगिक विकास समिति सम्झनु पर्छ। यस शब्दले उक्त समितिको कार्यहरू सम्पन्न गर्न समय समय गठन गरिने उप-समितिहरूसमेत जनाउँछ,

(११)

३९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ग) "भाडावाला" भन्नाले भाडा तिर्ने आधारमा टहरा पाउने व्यक्ति सम्झनु पर्छ,
- (घ) "हायर पर्चेजर" भन्नाले हायर पर्चेजरको आधारमा टहरा पाउने व्यक्ति सम्झनु पर्छ,
- (ङ) "भाडा" भन्नाले बोर्डले समय समयमा परिस्थिति अनुसार तोकिएको प्रत्येक टहराको घटाइएको (सब-सिडाइज्ड) वा स्टाण्डर्ड भाडा सम्झनु पर्छ,
- (च) "डाइरेक्टर" भन्नाले श्री ५ को सरकार उद्योग विभागको डाइरेक्टर सम्झनु पर्छ ।

३. दरखास्त स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने बोर्डको अधिकार:- टहराको निमित्त आएको सबै दरखास्तहरू डाइरेक्टरले बोर्डको विचारार्थ बोर्डको समक्ष पेशगरी भएको निर्णय बमोजिम टहराहरू वितरण गर्ने काम गर्नेछ । टहराको निमित्त पर्ने आएको कुनै दरखास्त स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने पूर्ण अधिकार बोर्डको हुनेछ ।
४. सूचना पठाउनुपर्ने:- टहराको निमित्त पर्ने आएको दरखास्तहरू बोर्डबाट स्वीकृत भए नभएको कुराको सूचना सम्बन्धित व्यक्तिलाई दिने डाइरेक्टरको कर्तव्य हुनेछ ।
५. समयमा मञ्जुरी नआएमा हुने:- नियम ४ बमोजिम सूचना पाएको मितिले १५ दिन भित्र दरखास्तवालाले टहरा लिने नलिने कुराको लिखित सूचना डाइरेक्टरकहाँ पठाइ-सक्नु पर्छ । समयभित्र आफ्नो मञ्जुरी नपठाउनेको धरौटी जफत हुनेछ । तर मनासिब माफिकको कारण परी मञ्जुरी पठाउन नसकेको भन्ने कुरा डाइरेक्टरलाई लागेमा डाइरेक्टरले मञ्जुरी पठाउने समयमा थप गर्न सक्नेछ र सो म्याद नाघी आएको मञ्जुरीमा कुनै कारवाइ गरिने छैन । आफ्नो मञ्जुरी पठाउँदा दरखास्तवालाले मञ्जुरीनामाको साथै बहालमा वा हायर पर्चेजरका कुन प्रकारले टहरा लिने हो सो कुरा पनि उल्लेख हुनुपर्दछ ।
६. टहरा वर्ता गरिदिनुपर्ने:- दरखास्तवालाको मञ्जुरीनामा प्राप्त भएपछि डाइरेक्टरले टहरा पाउने व्यक्ति वा फर्मको नाममा सो टहराको वर्ता गर्ने व्यवस्था गरिदिनुपर्नेछ ।
७. टहरा पाउनेले पालन गर्नुपर्ने शर्तहरू:- (१) भाडामा टहरा पाउने व्यक्ति वा फर्मले देहायको शर्तहरू पालन गर्नुपर्छ:-

- (क) टहरा छाड्न वा छुडाउन चाहेमा भाडामा टहरा लिने वा दिनेले ६ सहीना अगावै आफूले छाड्न वा छुडाउन चाहेको सूचना एकले अर्कोलाई दिनुपर्नेछ,

- (ख) साधारणतः टहरा मर्मत गर्ने कामको जिम्मा श्री ५ को सरकारमा रहनेछ तर टहरा नोक्सानी नभएमा टहरा पाउनेले सो नोक्सानी भएको थाहा पाएको मितिले १ महीनाभित्र मर्मत गर्नुपर्नेछ । सो नगरेमा श्री ५ को सरकारले मर्मत गरी त्यस्तो मर्मतलाई लागेको खर्च टहरा पाउनेसँग असूल उपर गर्नेछ ,
- (ग) टहराहरूमा पानी र बिजुलीको सप्लाईको व्यवस्था श्री ५ को सरकारले गरिबिनेछ तर तिनीहरूलाई व्यवस्थित ढंगबाट चलाउने काम टहरा पाउनेको हुनेछ ,
- (घ) टहराहरू भाडामा दिँदा त्यसको दर श्री ५ को सरकारले समय समयमा निर्धारित गरे बमोजिम हुनेछ । टहरा पाउनेले तिर्नुपर्ने भाडाको पैश्री जुन महीनाको भाडा हो सोही महीनाको १० गतेभित्र बुझाई-सक्नुपर्छ । सो म्यादभित्र भाडा नबुझाएमा पहिलो २ महीनासम्म प्रत्येक महीनाको एक महीनाको भाडा चौथाइ रकम जरिवानाको रूपमा असूल गरिनेछ र सो म्यादभित्र पनि भाडा नबुझाएमा टहरा लिनेलाई सो टहराबाट हटाइनेछ र टहराको बाँकी भाडा सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरिनेछ ,
- (ङ) टहरामा टहरो पाउनेले बोर्डबाट स्वीकृत उद्योग बाहेक अरु कुनै उद्योग बोर्डको पूर्व स्वीकृति नलिई राख्न हुदैन र उक्त टहरो अरु कुनै काममा उपयोगसमेत गर्न हुदैन ,
- (च) टहरा भाडामा लिनेले आफूले पाएको टहरो अरुकसैलाई भाडामा दिन र कब्जा राख्न वा टहरोमा आफ्नो अधिकार कुनै किसिमबाट गुमाउन वा कसैको नाममा नामसारी गरिदिन वा बेचबिखन गर्ने वा त्यसबाट व्याज उठाउन पाउनेछैन ,
- (छ) टहरो पाउनेले भाडामा टहरो पाएको मितिले ६ महीनाभित्र टहरोमा उत्पादनको काम शुरू गर्नुपर्नेछ । डाइरेक्टरले चाहेमा सो म्यादमा बढी मा ३ महीनाको थप म्याद दिन सक्नेछ । तर त्यसरी म्याद थप गर्दा म्याद मागेको र दिएको कारणसमेत खुलाई लिखित रूपमा राख्नुपर्नेछ ,
- (ज) डाइरेक्टरको पूर्व स्वीकृति बिना ६ महीनाभन्दा बढी समयसम्म आफूले भाडामा पाएको टहरोमा काम रोकी वा कुनैपनि उद्योग नचलाई राखेमा बोर्डले एक महीना अगावै सूचना गरी टहरो दिएको बदर गर्न सक्नेछ र सो टहरो आफ्नो अधीनमा लिनेछ ,

६९
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(झ) खास टहरोको भवनमा डाइरेक्टको पूर्व स्वीकृति बिना कुनै किसिमको थपघट वा हेरफेर गर्न पाइनेछैन ,

(ञ) टहराहरू औद्योगिक कामको निमित्त मात्र उपयोग गर्न पाइनेछ र कुनै हालतमा पनि डेराको रूपमा उपयोग गर्न पाइनेछैन ।

(२) टहरो पाउने व्यक्ति वा फर्मले उप-नियम (१) मा उल्लिखित शर्तहरू-मध्ये कुनै पनि शर्त पालन नगरेमा शर्तहरू उल्लंघन गरेको मानिनेछ र सो भाडाबाला-बाट सो टहरा खालि गराउने अधिकार डाइरेक्टरलाई हुनेछ ।

८. हायर-पर्वेजमा टहरा दिंदाको शर्तहरू:- (१) हायर-पर्वेजमा टहरा दिंदा देहायको शर्तहरू बमोजिम गरिनेछ:-

(क) हायर-पर्वेजमा टहरा लिनेलाई १५ वर्षको निमित्त भाडामा टहरा दिइनेछ । उक्त म्याद नाघेपछि निजले चाहेमा सो टहरा किन्न सक्नेछ तर निजले आफूले तिर्नुपर्ने सबै किस्ताहरू बुझाईसकेको हुनुपर्दछ ,

(ख) टहरो पाउनेले टहरो बापत श्री ५ को सरकारद्वारा तोकिदिएको मोलको २० प्रतिशत पहिलो किस्ता पेसकीको रूपमा तिर्नुपर्नेछ र बाँकी रकम १५ बराबर किस्तामा सयकडा ५ का दरले व्याजसमेत जोडी तिर्नुपर्नेछ । हायर-पर्वेज सम्झौता भएको मितिदेखि १ वर्ष पछिको पहिलो दिनमा अर्को किस्ता भुक्तान गर्नुपर्नेछ र त्यसपछि पनि चुक्ता नहुन्जेलसम्म क्रमशः प्रत्येक वर्ष पछिको पहिलो दिनमा अर्को किस्ता तिर्नुपर्नेछ । कठिन अवस्था पर्नाई किस्ता तिर्न नसकेको भन्ने डाइरेक्टरलाई लागेमा किस्ता बुझाउनुपर्ने मितिमा २ महीनाको म्याद निजले बढाउन सक्नेछ । तर यसो गर्दा सो थप म्याद मागेको र दिएको कारणसमेत खुलाई लिखित रूपमा राख्नुपर्छ । टहरा बनाउँदा लागेको यकिन रकम कायम नभइसकेको भए अन्दाजी मोल डाइरेक्टरले निर्धारण गर्न सक्नेछ र पछि मोल ठेगान भएपछि सोही अनुसार मोल लिइनेछ ,

(ग) निर्धारित समयमा किस्ता भुक्तान नभएमा एक महीना अगावै सूचना दिई सम्झौता बदर गर्ने अधिकार डाइरेक्टरको हुनेछ र सो सम्झौता बदर भएपछि उक्त टहरा भाडामा दिए सरह मानिनेछ ,

(घ) हायर-पर्वेजमा टहरा लिनेले आफूले पाएको टहराहरू अरु कसैलाई भाडामा दिन र बन्धक राख्न वा टहरा उपर आफ्नो अधिकार गुमाउन वा कसैको नाममा नामसारी गरिदिन वा बेच विखन गर्न वा त्यसबाट व्याज उठाउन पाइनेछैन ,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ङ) टहरो पाउनेले बोर्डबाट स्वीकृत उद्योग बाहेक अरु उद्योग बोर्डको पूर्व स्वीकृति नलिई राख्न पाइने छैन र अरु कुनै काममा समेत उपयोग गर्न पाइनेछैन ,
- (च) हायर-पचेजले टहरोलाई राम्रो अवस्थामा राख्नुपर्नेछ र सो नगरेमा डाइरेक्टरले मर्मत गराई लागेको रकम हायर-पचेजरसंग असूल उपर गर्न सक्नेछ ,
- (छ) टहरोको मोल बापत हायर-पचेज रकमको सबै किस्ताहरू भुक्तान नभएसम्म हायर-पचेज डाइरेक्टरको नाममा आगो तथा नोक्सानीबाट बचाउन आगो तथा अरु खतराहरू विरुद्ध टहरोको परल मोलको एक इन्स्योरेन्स कम्पनीमा इन्स्योरेन्स गराउनपर्नेछ र यस सम्बन्धी प्रिनियम तिरेको सबै रसीद र इन्स्योरेन्स पलिसीहरू डाइरेक्टरको जिम्मामा बुझा-उनुपर्नेछ ,
- (ज) हायर-पचेजले टहरो लिएको सम्झौता भएको मितिदेखि ६ महीनाभित्र टहरोमा उत्पादनको काम शुरू गर्नुपर्नेछ । डाइरेक्टरले चाहेमा यसमा बढीसेबढी ३ महीनाको म्याद थप गरिदिन सक्नेछ । तर निजले त्यसरी थप म्याद मागेको र दिएको कारणहरू समेत खुलाई लिखित रूपमा राख्नुपर्नेछ ,
- (झ) हायर-पचेजमा टहरो लिदा हायर-पचेजले श्री ५ को सरकार उद्योग विभागसंग सम्झौता गर्नुपर्नेछ ,
- (ञ) खास टहरो भवनमा डाइरेक्टरको पूर्व अनुमति बिना कुनै किसिमको थपघट र हेरफेरसमेत गर्न पाइनेछैन ,
- (ट) डाइरेक्टरको पूर्व अनुमति नलिई ६ महीनाभन्दा बढी अवधिसम्म टहरोमा काम रोक्का गरेमा अथवा उद्योग नचलाई राखेमा बोर्डले एक महीना अगावै सूचनागरी टहरो दिएको सम्झौता बदर गर्न सक्नेछ र सो टहरो आफ्नो जिम्मामा लिनेछ ,
- (ठ) ठेक्का अवधिभित्र वा सबै किस्ता तिरी नामसारी गरिसकेपछि डाइरेक्टरको पूर्व अनुमति बिना ६ महीनाभन्दा बढी अवधिसम्म टहरोमा काम रोक्का गरेमा वा बन्द गरेमा श्री ५ को सरकारले एक महीना अगावै सूचना दिई टहरो आफ्नो अधिकारमा लिनेछ । यस्तो अवस्था ठेक्का अवधिभित्र परेमा तिरिसकेको सबै किस्ताहरू जफत हुनेछ ।
- (२) टहरो पाउनेले उप-नियम (१) मा उल्लिखित कुनै शर्त पुऱ्याउन नसकेमा डाइरेक्टरलाई सो टहरो आफ्नो अधीनमा लिन अधिकार हुनेछ । यसो गर्दा टहरो लिनेले बुझाएको किस्ता रकम हिसाबगरी त्यस्तो टहरोको हुने बहाल बुझाएको किस्ता रकमबाट कटौती गरी बाँकी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

भए हायर-पर्चेजमा टहरा लिनेलाई फिर्ता गरिनेछ र नपुग हुन आए सरकारी बांकी सरह निजबाट असूल गरिनेछ ।

६. सबै किसिमको टहरा पाउनेहरूको कर्तव्यः- सबै किसिमले टहराहरू पाउनेको कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (१) डाइरेक्टर वा पाटन औद्योगिक क्षेत्र सम्बन्धी काम गर्ने उद्योग विभागको कुनै अफिसरले चाहेको सबै समाचारहरू र समय समयको रिपोर्ट तथा उद्योग खडा गरेर त्यसबाट भएको उत्पादन आम्दानी इत्यादि बारे समाचार दिने ।
- (२) डाइरेक्टरले जांचन खटाएको व्यक्ति वा व्यक्तिहरूलाई आफूले चलाएको उद्योग जांचन दिने ।
- (३) टहरालाई सधैं सफा सुग्घर राख्ने र आगोबाट बचाउन आवश्यक सरसामानहरू पनि राख्नुपर्ने ।
- (४) डाइरेक्टर वा पाटन औद्योगिक क्षेत्र सम्बन्धी काम गर्ने उद्योग विभागको कुनै पनि अफिसरले समय समयमा जारी गरेको आदेशहरू मान्नु पर्ने ।
- (५) पहिला तयार हुने १२ ओटा टहराहरू लिनेले उद्योग विभागसंग सम्झौतामा सही गरेको मितिमा देहायमा लेखिए बमोजिम सो विभागलाई दिनुपर्नेः-

(क) टहराको ३ महीनाको भाडा बरोबरको रकम धरौट राख्ने,

(ख) टहरामा खडा गर्ने उद्योग बारे पूरा विवरणसहितको योजनाको चार प्रति दिने ।

१०. पछि बनी तयार हुने टहराहरू बारेः- (१) पछि तयार हुने टहराहरू भाडामा अथवा हायर-पर्चेजमा लिनेहरूले दरखास्तसाथै टहराको तीन महीनाको भाडा धरौट राख्नुपर्नेछ ।

(२) आफूले टहरामा राख्न खोजेको उद्योग बारे पूरा विवरणसहितको योजनाको चार प्रति दरखास्तसाथ पठाउनुपर्नेछ ।

(३) दरखास्त बोर्डमा स्वीकृत भै त्यसको सूचना दरखास्तवालाकहाँ पुगेको १५ दिनभित्र टहरो नलिने भए सो कुराको जनाउ उद्योग विभागमा दिएमा दरखास्तसाथ राखेको धरौट फिर्ता हुनेछ ।

तर दरखास्तवालाले स्वीकृत भएको सूचना पाएको १५ दिनभित्र टहरो नलिने कुराको जनाउ उद्योग विभागमा नदिएमा निजले राखेको धरौट जफत हुनेछ ।

(४) बोर्डबाट कुनै दरखास्त अस्वीकृत भएमा पनि दरखास्तसाथ आएको धरौट फिर्ता हुनेछ ।

(५) दरखास्त स्वीकृत भएको सूचना पाई त्यसको मन्जूरी दरखास्तवालाले दिइएपछि कितिएको समयभित्रै टहरी जिम्मा लिन नसकेमा पनि दरखास्तसाथ आएको धरौट जफत हुनेछ ।

(६) यी नियमहरू पहिला तयार भएका १२ टहरा भाडामा वा हायर-पचजमा टहरा लिन सरह पछि बनी तयार हुने टहरा भाडामा लिने वा हायर-पचजमा टहरा लिनेलाई पनि लागू हुनेछ ।

११. अर्नेष्ट मनी जफत र फिर्ता:- (१) टहरा लिने सम्झौता भैसकेपछि कुनै खास कारणले गर्दा बोर्डले टहरा नदिने ठहराएमा टहराको लागि उद्योग विभागमा जम्मा गरेको धरौट रकम डाइरेक्टरले फिर्ता दिनेछ ।

(२) टहराको लागि उद्योग विभागमा जम्मा गरेको धरौट निम्न अवस्थामा डाइरेक्टरले जफत गर्नेछ:-

(क) बोर्डले टहरा दिने निर्णय गरिसकेपछि माथि उल्लिखित नियमहरू तोकिएको समयभित्र आफ्नो मन्जूरी नपठाएमा,

(ख) टहरा लिने मन्जूरी दिइसकेपछि र तोकिएको समयभित्र नामसारी गरी लिनुपर्नेमा सो गगरेमा,

(ग) डाइरेक्टरले अनुमति दिए बाहेक टहरा पाएको मितिदेखि ६ महीनाभित्र उद्योग स्थापना गरी उत्पादन शुरू गर्न नसकेमा ।

आज्ञाले-

कृष्णबस मल्ल

श्री ५ को सरकारको सचिव,

उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालय ।

गोरखापत्र छापाखानामा मुद्रित

५७

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

for

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।